

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/227/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712206861
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1712206861.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, proti žalovanej: M. A. (F. D.), nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, S. S., zastúpená: JUDr. Pavel Polakovič, Detvianska 14, Bratislava, o zaplatenie 26 378,54 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 06. júla 2018 č. k. 10C 175/2012-178 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 26 378,54 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania titulom náhrady škody za neoprávnený odber plynu za obdobie od 18.01.2009 do 09.02.2011 na tom skutkovom základe, že pri kontrole odberného miesta v mieste trvalého pobytu žalovanej dňa 09.02.2011 zistili zamestnanci žalobcu poškodenie plynomeru, konkrétne porušenie overovacej značky na počítadle, čo potvrdil aj posudok Slovenskej legálnej metrológie, n.o. č. XXXX/XXX/XX/XX. Žalobca svoj nárok opieral o ust. § 59 ods. 1 písm. d) a ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike (ďalej len „zákon o energetike“), pričom škodu vyčíslil podľa vyhlášky č. 155/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len „vyhláška“). Napadnutým rozsudkom tiež priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Uviedol, že žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil okrem vyššie uvedených listín i/ oznámenie o škode adresované žalovanej zo dňa 7.6.2011; ii/ faktúru vyčíslenia škody zo dňa 15.6.2011 splatnú dňa 29.6.2011 i s podrobným vyčíslením.

3. Konštatoval, že žalovaná na pojednávaní konanom dňa 6.3.2013 namietala, že si žalobca uplatňoval neoprávnený odber za obdobie dvoch rokov, pričom mala za to, že mal odčítať stav plynomeru v ročnom intervale, s tým, že nemohla pritom spotrebovať množstvo plynu uvedené vo výpočte škody, pretože v období od 19.01.2009 do 18.01.2010 bolo množstvo plynu v cene 2.142,- eur (čo jej bolo aj vyfakturované) a v tom čase vykurovala dom na 25 stupňov Celzia. V roku 2010 - 2011 odberné miesto neužívala a tento sa temperoval len na 5 stupňov, pritom zálohy riadne platila. Uviedla, že podala trestné oznámenie na neznámeho páchatela, tohto sa však nepodarilo zistiť. Sama zariadenie nepoškodila a podľa jej názoru by malo byť preukázané, že z jej strany došlo k nejakému poškodeniu zariadenia, resp. k preukázaniu, že zariadenie bolo na odberné miesto namontované nepoškodené. Na preukázanie svojich tvrdení predložila i/ faktúry č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX,

XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX vystavené spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel, a.s.; ii/ uznesenie ČVS: ORP-382/PE-PK-2011 zo dňa 20.1.2012.

4. Podľa súdu prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 14.6.2013 žalovaná uviedla, že podľa jej názoru nebol naplnený žiaden z dôvodov neoprávneného odberu tak ako tvrdí žalobca, situácia by sa dala podradiť pod § 59 písm. c) zákona o energetike, kedy by musel žalobca preukázať jej zavinenie, že zasiahla do meradla alebo odoberala plyn bez určeného meradla a zároveň že v dôsledku jej zásahu meradlo nesprávne zaznamenávalo odber plynu. Žalovaná zaplatila v rozhodnom období množstvo plynu zaznamenaného na porušenom meradle a je ochotná v prípade ak by priemerná spotreba plynu meraného týmto meradlom za predchádzajúce obdobie pred jeho poškodením bola vyššia ako poškodeným meradlom nameraná, doplatiť takto vzniknutý rozdiel. Mala za to, že žalobca musí preukázať, akým spôsobom postupoval pri výpočte škody podľa vyhlášky.

5. Skonštatoval, že vo veci dňa 14.6.2013 vyhlásil rozsudok č.k. 10C/175/2012-61, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel, keď dospel k záveru, že v prejednávanom prípade sa jedná o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu v zmysle § 59 ods. 1 písm. d) zákona o energetike a teda odberateľ zodpovedá (už len) za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek. Súd prvej inštancie mal ďalej v pôvodnom konaní za objektívne preukázané, že na odbernom mieste evidovanom na žalovanú (čo nespochybnila) bol pri kontrole pracovníkmi žalobcu zistený neoprávnený odber zemného plynu (porušenie overovacej značky). Pretože množstvo dodania zemného plynu nebolo možné s poukazom na stav meradla zistiť, súd prvej inštancie nemohol prijať iný záver o tom, že škodu bolo potrebné objektivizovať podľa vykonávacieho predpisu (vyhlášky).

6. Na odvolanie žalovanej rozhodol odvolací súd, ktorý uznesením č.k. 4Co/563/2014-89 zo dňa 29.9.2017 rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Krajský súd v Bratislave v tomto rozhodnutí vyslovil právny názor, že v prípade neoprávneného odberu v zmysle § 59 ods. 1 písm. d) zákona o energetike odberateľ je síce povinný uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu, za ktorú zodpovedá objektívne, avšak len za predpokladu, ak táto vznikla. Odvolací súd ďalej jasne uviedol, že vznik škody bol povinný preukázať žalobca, k čomu podľa jeho právneho názoru pred súdom prvej inštancie nedošlo, keď súd prvej inštancie pristúpil k výpočtu škody podľa vyhlášky majúcej za to, že vznik škody sa vzhľadom na možnú manipuláciu s meradlom objektívne zistiť nedá. Podľa odvolacieho súdu sa však uvedené ani nedá vylúčiť. Žaloba tak bola opretá len o škodu hypotetickú, v rozpore s dikciou hmotnoprávnej normy nárok upravujúcej. Odvolací súd tiež súdu prvej inštancie vytkol, že právne nerozobral význam obrany žalovaného, že žalobca zanedbaním svojej povinnosti vykonať odpočet plynu raz ročne zapríčinil zväčšenie prípadnej škody spôsobenej neoprávneným odberom. Uvedená povinnosť žalobcovi pritom vyplýva z Prevádzkového poriadku SPP - distribúcia, a.s., v zmysle ktorého prevádzkovateľ distribučnej siete uskutočňuje odpočet nameraných údajov v odberných miestach najmenej raz za 12 mesiacov. Podľa daného prevádzkového poriadku sú jeho ustanovenia záväzné pre užívateľov distribučnej siete a sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvných vzťahov, teda aj vzťahu strán, ktorý pre prípad, ak je žalovaný spotrebiteľom, dokonca požíva vyššiu právnu ochranu. Odvolací súd usmernil súd prvej inštancie v tom smere, že jeho úlohou v ďalšom konaní bude doplniť dokazovanie ohľadom vzniku škody žalobcovi spôsobenej neoprávneným odberom plynu žalovaným, rovnako ohľadom existencie alebo neexistencie jeho povinnosti vykonávať odpočet plynu so zameraním sa na interval plnenia tejto povinnosti v rozhodnom období, doplniť dokazovanie, či si žalobca túto povinnosť splnil a vyhodnotiť argument žalovanej, či prípadné zanedbanie tejto povinnosti má alebo nemá vplyv na dôvodnosť podanej žaloby v celom rozsahu.

7. Súd prvej inštancie vec pri uplatnení princípu viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu opätovne prejednal spôsobom smerujúcim k náprave zistených pochybení, pričom dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť z dôvodu, že vznik škody s poukazom na všetky okolnosti zapríčinil aj žalobca následkom zanedbania povinnosti minimálne raz ročne vykonávať odpočet plynu. Vyhodnotil, že žalobca teda nepreukázal rozsah škody, ktorý by bol povinný uhradiť žalovaný, čo má za následok nedôvodnosť žaloby v celom rozsahu. Prítom nemal za sporné, že škoda naozaj vznikla a za túto je objektívne zodpovedný práve žalovaná.

8. Na deň 11.4.2018 vytyčil pojednávanie, na ktorom vyzval strany, aby vo vzťahu k záverom odvolacieho súdu opätovne sformulovali svoj procesný útok a procesnú obranu. Žalobca na tomto pojednávaní

uviedol, že z jeho strany nedošlo k porušeniu odvolacím súdom tvrdenej povinnosti, ktorá mu má vyplývať z ustanovení prevádzkovaného poriadku vykonávať odpočty spotrebného plynu raz ročne. V zmysle článku 13 Ústavy SR možno totiž povinnosti ukladať len na základe zákona a uvedená povinnosť z ustanovení toho času platného zákona o energetike nevyplývala (§ 54 zákona o energetike). Predmetná povinnosť podľa názoru žalobcu rovnako nevyplýva ani z ustanovení prevádzkového poriadku, bod 4.7.4 má len deklaratórny charakter a obsahuje len konštatovanie, že žalobca vykonáva odpočty najmenej raz za 12 mesiacov, čo znamená, že tieto môže vykonať aj v kratších periódach. Podľa názoru žalobcu, aj v prípade existencie takejto povinnosti je jej splnenie v prípadoch kedy meradlo nie je prístupné z verejného priestranstva objektívne nemožné. Práve z uvedeného dôvodu zákon umožňuje žalobcovi použiť na určenie množstva spotrebovaného plynu typový diagram dodávky (§ 54 ods. 2 zákona o energetike a bod 4.7.5 prevádzkového poriadku). Ako ďalej uviedol žalobca, na odbernom mieste žalovanej bol posledný fyzický odpočet vykonaný ku dňu 18.01.2009, ďalšia kontrola plynomera (nachádzajúceho sa v pivnici žalovanej) bola až dňa 09.02.2011. Stav spotreby zemného plynu boli pritom dovtedy určované typovým diagramom alebo nahlásením stavu odberateľom. Žalovaná pritom reklamovala pôvodne žalobcom určený stav k 31.12.2009 a 18.01.2010, kedy sama nahlásila spotrebu 8 251 m³. Ďalej žalobca demonštroval poškodenie plynomeru na makete, na ktorej sa snažil znázorniť, že v prípade odstránenia plomby počítadla je možné počítadlá demontovať a manuálne meniť údaj o množstve spotrebovaného zemného plynu, a to aj bez poškodenia samotného počítadla. Ďalej žalobca na pojednávaní predložil fotografiu plynomera demontovaného z odberného miesta dňa 09.02.2011, podľa ktorej bol v ten deň stav na počítadle 958 m³ - vo vzťahu k tomuto údaju poukázal na posledný fyzický odpočet, kedy meradlo vykazovalo stav 6 946 m³ a na samou žalovanou nahlásený stav k dátumu 18.01.2010 (8 251 m³). Žalobca ďalej poukázal na to, že odoberaný zemný plyn mohol patriť len jemu ako prevádzkovateľovi zemného plynu alebo Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s. ako dodávateľovi zemného plynu, s ktorým má príslušný odberateľ uzavretú zmluvu. Žalobca súdu prvej inštancie predložil listiny (na meno exmanžela žalovanej), podľa ktorých malo z vyúčtovacích faktúr dodávateľa vyplývať, že dodávateľ plynu dodal do odberného miesta žalovanej v období od 19.01.2009 do 09.02.2011 plyn v celkovom množstve 0 m³ a teda reálne odobratý plyn nemohol patriť dodávateľovi. Žalobca ďalej dôvodil, že z dôvodu nepoužiteľnosti údajov z meradla škodu vyčíslil s poukazom na metodiku vyplývajúcu z vyhlášky, podľa ktorej sa pri určovaní množstva odobratého plynu berie do úvahy počet, typ a príkon spotrebičov nachádzajúcich sa na odbernom mieste (ktorý nebol sporný) a za obdobie neoprávneného odberu sa v takomto prípade považuje obdobie od posledného odpočtu predmetného meradla (18.01.2009).

9. Žalovaná v reakcii na prednes žalobcu na pojednávaní uviedla, že škodu, ako si ju vyčíslil žalobca, nespôsobilá, taktiež má za to, že nebola preukázaná ani výška škody. Zotrvala na svojej doterajšej argumentácii majúca za to, že žalobca s poukazom na uplatňovanú náhradu škody a objektívnu zodpovednosť žalovanej bol povinný vykonávať pravidelne odpočet a i kontrolu plomby meradla, ktoré bolo u žalovanej síce v pivnici, ale ľahko prístupnej i tretím osobám. Žalovaná nikdy nezabránila žalobcovi takúto kontrolu vykonať. Taktiež poukázala na to, že v roku 2010 sa zdržiavala v H. a súdu prvej inštancie predložila aj vyúčtovania za plyn za roky 2014 a 2015, z ktorých mala za zrejmy odber v týchto rokoch v hodnote 884,44 eur ročne resp. 730,86 eur ročne ako aj ďalšie listiny preukazujúce spotrebu za ostatné roky v nižších sumách.

10. Žalobca k vyjadreniu žalovanej uviedol, že netvrdil a netvrdí, že porušenie plomby plynomera spôsobila žalovaná, pretože zodpovednosť za škodu spôsobenú takýmto meradlom je v zmysle rozhodovacej praxe dovolacieho súdu založená na objektívnom princípe. Žalobca súdu prvej inštancie predložil aj fotodokumentáciu zo dňa 09.02.2011, z ktorej vyvodil, že umiestnenie plynomera u žalovanej nebolo také ako tvrdí (že sa tam nachádza len poklop), meradlo by bolo prístupné z verejného priestranstva len vtedy, ak by bol k nemu prístup z chodníka verejnej miestnej alebo inej účelovej komunikácie. Žalobca mal ďalej za to, že tvrdenia žalovanej, že bola v tom čase v H., nemajú žiadnu relevanciu, pretože nielenže pred súdom prvej inštancie tvrdila, že dom bol tohto času temperovaný, ale najmä neuviedla, že dom (odberné miesto) nebol využívaný len na bývanie, ale fungovala v ňom aj prevádzka kaviarne. Túto skutočnosť mala žalovaná uviesť žalobcovi v liste zo dňa 15. júla 2017 (keď súd prvej inštancie oboznamoval strany s obsahom listiny, žalovaná jej obsah nerozporovala).

11. Žalovaná dôvodila, že za rok 2009 a 2011 zaplatila za spotrebu zemného plynu sumu 2 142 eur, 1 158 eur a 328 eur, žalobca túto argumentáciu považoval za irelevantnú, pretože on nie je dodávateľom zemného plynu, ale prevádzkovateľom distribučnej siete. Vysvetlil, že odberateľ zemného plynu uhradza

svojmu dodávateľovi zemného plynu pravidelné zálohové mesačné platby, ktorých výšku mu dodávateľ plynu na konci fakturačného obdobia zúčtuje z ohľadom na reálnu spotrebu. Z listinných dôkazov predložených žalobcom a to konkrétne vyúčtovaných faktúr za rozhodné obdobie jednoznačne vyvodil, že dodávateľ zemného plynu žalovanej dodal plyn v objeme 0 m³ a z vyúčtovacích faktúr vyvodil, že žalovanej bol preplatok vrátený a teda za rozhodné obdobie žalovaná za odber neuhradila ani jeden cent. Dodal, že žalovanou tvrdené, avšak nepreukázané platby, nesúvisia s uplatneným nárokom.

12. Žalovaná v podaní zo dňa 3.5.2018 namietla aj pasívnu legitímáciu s poukazom na to, že odberateľom bol v skutočnosti jej bývalý manžel G. S., ktorý až do roku 2011 spoluužíval predmetné nehnuteľnosti (odberné miesto) tým, že do nich chodil nepravidelne (mal od nich kľúče). Na pojednávaní konanom dňa 6.6.2018 žalobca k pasívnej vecnej legitímácii uviedol, že túto považuje za nepochybnú z dôvodu, že žalovaná aj svojou predchádzajúcou aktivitou voči žalobcovi preukázala, že nehnuteľnosť užívala a aj v nej odoberala zemný plyn, čo sama uviedla vo svojej výpovedi. Zemný plyn do predmetnej nehnuteľnosti bol dodávaný na základe prihlášky k odberu zemného plynu, ktorú ešte v roku 1992 podal v súčasnosti bývalý manžel žalovanej pán G. S. (úkon, na ktorý je v zmysle občianskoprávných predpisov oprávnený ktorýkoľvek z manželov). Bývalý manžel žalovanej žalobcovi zaslal vyjadrenie týkajúce sa danej nehnuteľnosti, čestné prehlásenie o tom, že od roku 2006 sa v danej nehnuteľnosti nezdržiava a býva so svojou terajšou partnerkou na ulici M. XX v F., a zároveň aj prehlásenie podpísané 14 fyzickými osobami, ktoré potvrdzujú túto skutočnosť a teda to, že pán G. S. sa v rozhodnom období v nehnuteľnosti nezdržoval. Na pojednávaní sa opýtal žalovanej na podnik O. (informácie, o ktorého založení žalobca preukazoval screenshotom), ktorý by sa mal nachádzať na odbernom mieste, žalovaná túto otázku zodpovedala tým spôsobom, že túto skutočnosť potvrdila, takisto ako aj to, že je tam v prevádzke krb napojený na radiátor, neskôr uviedla, že na drevo. Taktiež potvrdila, že telefónne číslo XXXX XXX XXX je jej. Žalobca poukázal na to, že pri reklamácii zo dňa 18.01.2010, kedy odberateľ uviedol stav plynu 8 251 m³, uviedol zákazník práve toto telefónne číslo. K otázke žalovanej, kto je povinný nahlasovať zmenu vlastníka nehnuteľnosti (ku ktorej malo dôjsť v roku 2008) a či vôbec došlo k odhláseniu bývalého manžela žalovanej žalobca uviedol, že formálna zmena bola realizovaná, ako došlo k zániku manželstva dňa 09.03.2013, čo je uvedené aj v emailovej komunikácii, ktorú založil do spisu. Žalobca uviedol, že nevie o tom, že by v zákone o energetike bola takáto nejaká povinnosť daná.

13. Súd prvej inštancie v intenciách zrušujúceho uznesenia opäť vyhodnocoval dôkazy predložené mu pred vyhlásením rozsudku vo veci samej. Z posudku Slovenskej legálnej metrológie, n.o. č. XXXX/XXX.XX/XX zistil, že plynomer na odbernom mieste mal porušenú overovaciu značku, čo žalovaná žiadnym spôsobom nespochybnila. Plynomer bol za prítomnosti bývalého manžela žalovaného z odberného miesta na adrese S. X Q. F. odobratý na znalecké posúdenie dňa 8.2.2011, čo mal za preukázané zo zápisu podpísaného zamestnancom žalobcu i p. S.. Žalobca si následne na základe faktúry č. XXXXXXXXXXXX uplatnil priamo voči žalovanej (ktorá svoju pasívnu legitímáciu vo veci nespochybnila až do roku 2018) škodu vo výške 26 378,54 eur so splatnosťou ku dňu 29.6.2011, výpočet tejto škody taktiež predložil a táto bola vypočítaná v zmysle vyhlášky. Z faktúr č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX súd prvej inštancie zistil, že žalovaná v rozhodnom období uhradzovala Slovenskému plynárenskému priemyslu a.s. preddavkové platby za spotrebu zemného plynu. Z listu žalovanej zo dňa 15.7.2011 zistil, že v rozhodnom období odoberala plyn na odbernom mieste a taktiež že na tomto bola prevádzkovaná aj kaviareň (v liste výslovne uvádza, že odmieta, že by poškodenie plynomeru mohla zapríčiniť ona alebo jeho deti, že do priestoru, kde je umiestnený inkriminovaný plynomer, mal možnosť sa dostať ktokoľvek z návštevníkov kaviarne). Skutočnosť, že bola žalovaná odberateľom zemného plynu v rozhodnom období, vyvodil aj z jej listu adresovaného spoločnosti APS SLOVAKIA a.s. zo dňa 14.2.2012, v ktorom uvádza, že dodávateľovi oznámil, že akceptuje úhradu skutočne odobratého množstva plynu, ale nie v takej výške ako to žiadajú. Obdobný obsah má aj list žalovanej adresovaný spoločnosti APS SLOVAKIA a.s. zo dňa 16.3.2012

14. Súd prvej inštancie uviedol, že vyhodnocoval aj dôkazy predložené stranami po zrušení rozsudku vyhláseného dňa 14.6.2013, keď žalobca predložil záznam o kontrole meradla vykonaného dňa 18.1.2009, kedy bol nameraný stav 6 946 m³ a taktiež záznam o reklamácii stavu meradla k 31.12.2009 z telefónneho čísla XXXX XXX XXX, nahlásený stav hodnota 8 251 m³ (žalovaná na pojednávaní konanom dňa 6.6.2018 potvrdila, že sa jedná o jej telefónne číslo). Žalobca ďalej predložil fotografiu sporného plynomeru odobratého dňa 8.2.2011, na ktorom bol zaznamenaný údaj 958,93 m³ a fotografie priestorov, kde bol na odbernom mieste umiestnený plynomer. V týchto priestoroch bola

prevádzkovaná aj kaviareň, na čo žalobca opätovne poukázal aj na poslednom pojednávaní a predložil aj screenshot webovej stránky O..sk, podľa ktorej táto prevádzka funguje od roku 1995. Žalobca predložil aj prevádzkový poriadok, podľa ktorého v zmysle bodu 4.7.4. písm. a) prevádzkovateľ distribučnej siete uskutočňuje odpočet nameraných údajov v odberných miestach najmenej raz za každých 12 mesiacov a v zmysle bodu 4.8.1. písm. a) je tento oprávnený použiť typové diagramy na účely ak nemá k dispozícii údaje namerané určeným meradlom. Z prehlásenia bývalého manžela žalovanej zo dňa 31.3.2011 ako aj z čestného prehlásenia jeho susedov z M. J. Q. F. súd prvej inštancie zistil, že bývalý manžel už od roku 2006 nebyva na ulici S. X Q. F. (čo nakoniec nespochybnila ani žalovaná). Z faktúr predložených žalovanou zistil, aké platby hradila Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s. za odber plynu za obdobie 19.1.2014 - 5.2.2016. Taktiež záznamom z centrálného registra obyvateľstva P. Q. žalovaná preukázala, že sa dňa 4.11.2009 prihlásila vo Q. na trvalý pobyt, taktiež jej tam v tento deň vzniklo živnostenské oprávnenie a povinnosť platiť sociálne odvody. Z ďalších faktúr predložených žalobcom (XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX,XXXXXXXXXX) súd prvej inštancie zistil, že za obdobie od 19.1.2009 - 18.1.2012 Slovenský plynárenský priemysel, a.s. nedodal žalovanej na odberné miesto žiaden zemný plyn. Ďalšie faktúry predložené žalobcom preukazovali, že žalovanej vznikol za toto obdobie preplatok (pretože preddavkové platby ako sama uviedla, hradila).

15. Súd prvej inštancie po preskúmaní listinných dôkazov a ustálení skutkového stavu s poukazom na tvrdenia strán vec posúdil v intenciách nasledovných právnych noriem: § 489 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 415 OZ, § 441 OZ, § 420 ods. 1 OZ, § 59 ods. 1 písm. d), ods. 2 a 3 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 155/2005 Z. z. a ohľadom príslušenstva podľa § 517 ods. 1, 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Zb.

16. Právne dôvodil, že vychádzajúc zo všeobecných občianskoprávných ustanovení vo vzťahu k osobitným právnym predpisom je nutné pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody splniť tri základné predpoklady zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon žalovaného pri odbere plynu, vznik škody na majetku žalobcu a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody (resp. zmenšením majetku žalobcu) a protiprávnym konaním žalovaného. Vo svetle aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 3Obdo/51/2017 zo dňa 22.3.2018, sp. zn.1Cdo/107/2008, 4Cdo/30/2009, 4Cdo/102/2010 a 3Cdo/99/2012) mal za nesporné, že za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu sa považuje aj neoprávnený odber zemného plynu meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 59 ods. 1 písm. d) zákona o energetike rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle, pričom funkčnosť meradla je irelevantná takisto ako aj skutočnosť, či toto zaznamenávalo skutočný odber plynu. Ďalším predpokladom zodpovednosti za škodu, ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii.

17. Súd prvej inštancie mal v konaní posudkom Slovenskej legálnej metrológie, n.o. č. XXXX/XXX.XX/XX za nesporne preukázané, že porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo, keď žalovaná hodnovernosť znaleckého posudku žiadnym spôsobom nespochybnila a ani nespochybnila samotné porušenie meradla. Taktiež mal v súdnom konaní za bezpečne preukázané, že žalovaná v rozhodnom období odoberala na odbernom mieste plyn prostredníctvom tohto meradla, keď uvedené preukazuje podľa súdu prvej inštancie nielen samotná procesná obrana žalovanej pred vyhlásením rozsudku (ani raz nespochybnila, že by užívanú nehnuteľnosť užívala, na pojednávaní uviedla, že aj v čase jej neprítomnosti bola nehnuteľnosť temperovaná, listy žalovanej zo dňa 15.7.2011, 14.2.2012 a 16.3.2012), ale aj dôkazy predložené žalobcom (čestné prehlásenie G. S. zo dňa 31.3.2011 ako aj obyvateľov M. J. Q. F.). Vyhodnotil, že žalovaná uvedený skutkový záver relevantným spôsobom nespochybnila, v druhej fáze prvoinštančného prejednávania veci len namietala, že možno pochybovať o jej pasívnej legitímácii, resp. uvádzala, že bývalý manžel mal od domu kľúče a zvykol tam nepravidelne chodiť. Zaujal názor, že uvedené však nevyvrátilo skutočnosti vyplývajúceho z dovtedajšieho priebehu konania a ani dôkazy predložené žalobcom.

18. K faktúram vystaveným Slovenským plynárenským priemyslom, a.s., ktoré predložila žalovaná a ktorými sa snažila preukázať, že za zemný plyn v rozhodnom období platila preddavkové platby, súd prvej inštancie uviedol, že žalobca je prevádzkovateľom distribučnej siete a nie dodávateľom zemného

plynu (ktorým je Slovenský plynárenský priemysel, a.s.), ktorému žalovaná uhrádzala mesačné splátky. Žalobca ako distribútor dodáva plyn jednotlivým dodávateľom, ktorí následne na základe ďalšej zmluvy, dodávajú plyn konečnému odberateľovi (v súdenom prípade spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a.s. žalovanej), pričom dodávatelia platia za distribúciu skutočne odobratého plynu odberateľmi v prípade, ak tento bol zistený platným meradlom - ak však meradlo nemalo platné overenie (napr. chýbajúca overovacia značka - plomba, ako v súdenom prípade), nejednalo sa o plyn, ktorý patril konkrétnemu dodávateľovi. Z uvedeného vyvodil, že keď žalobca zistil chýbajúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, teda predmetné meradlo nemalo platné overenie, dodaný plyn nepatrí konkrétnemu dodávateľovi žalovanej, t.j. Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s. ale jemu. Faktúry Slovenského plynárenského priemyslu, a.s. mal za nadbytočné skúmať, pretože tieto boli vystavené na základe stavu zisteného platným meradlom, pričom žalovaná ako odberateľ keď tieto uhradila, splnila si tak povinnosť voči dodávateľovi a nie voči distribútorovi, ktorý dodáva plyn nie konečnému odberateľovi, ale dodávateľovi plynu (Slovenský plynárenský priemysel, a.s.). V konaní mal za nesporné, že žalovaná v rozhodnom období zemný plyn skutočne odoberala, dodaním plynu žalovanej ako konečnému odberateľovi vznikla škoda na strane žalobcu, pretože sa nejednalo o zemný plyn, ktorého spotreba bola zistená platným meradlom (ktorý si je dodávateľ plynu oprávnený vyúčtovať na základe zmluvy), ale meradlom s poškodenou overovacou značkou, ktorý si je oprávnený vyúčtovať práve prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý nie je v zmluvnom vzťahu so žalovanou, ale s dodávateľom plynu. Na právny vzťah medzi prevádzkovateľom distribučnej siete a konečným odberateľom, ktorý je faktickým a nie zmluvným, teda nemožno podľa súdu prvej inštancie aplikovať právne predpisy upravujúce ochranu spotrebiteľa. Pokiaľ sa jedná o námietku žalovanej ohľadom nemožnosti namerať takú spotrebu plynu s poukazom na spotrebu plynu v nadchádzajúcich rokoch uviedol, že táto je vo vzťahu k povahe žalovaného nároku (ktorý nereflektuje skutočnú spotrebu plynu) irelevantná.

19. K samotnému porušeniu zabezpečenia plomby meradla dodal, že v prípade skutkovej podstaty neoprávneného odberu v zmysle § 59 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je (a ako potvrdil odvolací súd, ktorého právnym názorom je súd prvej inštancie viazaný), prejednávaný prípad je nutné subsumovať práve pod toto ustanovenie, ako už bolo taktiež ustálené odvolacím súdom, daná je objektívna zodpovednosť odberateľa za takýto odber a ním spôsobenú škodu, a to bez ohľadu na skutočnosť, či samotné poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii spôsobil sám odberateľ, ním poverená osoba alebo iný subjekt bez vedomia odberateľa. Zopakoval, že pri tomto type neoprávneného odberu plynu je potrebné len preukázať, že bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii s meradlom. Uviedol, že uvedené žalobca preukázal predložením posudku a označil za irelevantné, kto toto porušenie spôsobil, resp. či s poukazom na umiestnenie meradla bolo možné, aby zabezpečovaciu plombu na meradle poškodila tretia osoba.

20. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že ak k poškodeniu plomby pristúpil odber plynu prostredníctvom takéhoto meradla (t.j. neoprávnený odber), ku ktorej je pripojené odberné plynové zariadenie žalovanej, žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete (§ 2 písm. c) bod 16 zákona o energetike) vznikla škoda. Žalovaná odoberala zemný plyn, čo preukazujú výsledky odpočtov na meradle v nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej ako aj samotné konanie žalovanej (napr. reklamácia spotreby v roku 2010), a de facto aj samotná argumentácia žalovanej, ktorá dôvodila, že reálna spotreba musela byť s poukazom na skutočné využitie nehnuteľnosti nižšia (tejto argumentácii je taktiež ťažké prisvedčiť i s poukazom na skutočnosť, že v konaní žalobca nepochybne preukázal, že odberné miesto bolo napojené aj na kaviareň / podnik O. kde mohla byť spotreba i vyššia než bola vypočítaná na základe vyhlášky). Škoda pritom spočíva v zmenšení majetkovej sféry žalobcu o hodnotu žalovaným odobratého množstva zemného plynu patriaceho žalobcovi z ním prevádzkovej siete a o hodnotu nákladov, ktoré žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by žalobcovi, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo, nevznikli. Zmenšenie majetku (a teda vznik škody) u žalobcu de facto preukazuje aj samotný číselník meradla, ktorý dňa 18.1.2009 vykazoval hodnotu 6 946 m³ (posledné meranie), dňa 18.01.2010 hodnotu 8 251 m³ (ako sama nahlásila pri reklamáci žalovaná) a pri demontáži meradla dňa 8.2.2011 hodnotu 958,96 m³, pričom táto hodnota logicky nemôže byť s poukazom na predchádzajúce hodnoty správna. Ods. 1 ustanovenia § 59 zákona o energetike obsahuje definíciu neoprávneného odberu plynu (ako už bolo uzavreté vyššie) a ods. 2 právne dôsledky v súvislosti s neoprávneným odberom, t. j. povinnosť odberateľa uhradiť dodávateľovi plynu škodu. Na určenie množstva neoprávneného odobratého plynu pritom nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba, pretože tento nie je s poukazom na poškodenie vierohodný. Zákonodarca pre takéto prípady určil v § 59 ods. 3 zákona o

energetike v spojení s vyhláškou spôsob výpočtu škody spôsobený neoprávneným odberom plynu. Z uvedeného dôvodu neakceptoval námietku žalovanej, podľa ktorej tento nemohol mať, s poukazom na priemernú spotrebu v nadchádzajúcich rokoch, spotrebu zemného plynu zodpovedajúcu žalovanému nároku. Za irelevantnú posúdil taktiež námietku žalovanej, podľa ktorej žalobca nepreukázal bezvadné namontovanie meradla, t.j. s plombou. Žalovaná totiž sama žiadnym spôsobom nepreukázala, že meradlo bolo namontované vadne už od počiatku a podľa názoru súdu prvej inštancie, dôkazné bremeno tvrdenia vadnej montáže meradla zaťažuje žalovanú a nie žalobcu.

21. Podľa súdu prvej inštancie žalovaná nenamietala spôsob výpočtu škody podľa zákona o energetike, jej finančné vyjadrenie namietala len vo vzťahu k skutočnosti, že táto nereflektovala skutočnú spotrebu plynu, resp. že žalobca musí preukázať, akým spôsobom dospel k výslednej sume. Mal za nesporné, že žalobca pri výpočte škody správne postupoval podľa vyhlášky (priložil podrobný výpočet i s odkazom na vyhlášku, pričom žalovaná tento jeho postup nespochybnila, takisto mu ani nevytkla akúkoľvek nepresnosť, ktorej sa mal pri výpočte dopustiť). V inom smere žalovaná výpočet škody nenamietala a preto súd prvej inštancie považoval jeho popretie v zmysle § 151 ods. 2 CSP za neúčinné.

22. Pretože v konaní nemal za sporné, že žalovaná v rozhodnom období 18.1.2009 - 9.2.2011, ktoré bolo správne určené s poukazom na § 1 ods. 4 vyhlášky zemný plyn skutočne odoberala a dodaním plynu žalovanej ako konečnému odberateľovi vznikla škoda na strane žalobcu, ktorej reálnu výšku nebolo možné s poukazom na poškodenie plomby meradla spoľahlivo zistiť, dospel k záveru, že žalobca postupoval správne, keď si škodu vyčíslil v zmysle zákona o energetike. Zodpovednostný vzťah príčinnej súvislosti medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou vznikol v dôsledku neoprávneného odberu plynu v rozhodnom období a nevierohodnosti stavu spotreby plynu na takto poškodenom meradle. Poškodenie plomby meradla mal za nesporné, toto preukazuje posudok Slovenskej legálnej metrológie, no.o. ktorý bol vyhotovený po odobratí vadného meradla, pri čom bol prítomný bývalý manžel žalovanej.

23. Súd prvej inštancie však konštatoval, že sa musel v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu zaoberať aj procesnou obranou žalovanej, podľa ktorej žalobca zanedbaním svojej povinnosti vykonať odpočet plynu raz ročne zapríčinil zväčšenie prípadnej škody spôsobenej neoprávneným odberom. Ako zistil z bodu 4.7.4. písm. a) prevádzkového poriadku žalobcu, prevádzkovateľ distribučnej siete uskutočňuje odpočet nameraných údajov v odberných miestach najmenej raz za každých 12 mesiacov. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý je pre prvoinštančný súd záväzný, ustanovenia tohto prevádzkového poriadku sú záväzné pre užívateľov distribučnej siete a sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvných vzťahov, teda aj vzťahu strán. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že táto povinnosť, pretože nie je ustanovená žiadnym právnym predpisom, spadá pod všeobecnú prevenčnú povinnosť upravenú v § 415 OZ. Na základe tohto ustanovenia konštatoval, že žalobca, keďže nevykonával kontrolu meradla v rámci ročného intervalu tak ako deklaruje v prevádzkovom poriadku, porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť, čo malo za následok zvýšenie rozsahu škody (ak nie jej vznik). Vyslovil, že ak by žalobca postupoval v súlade s jeho internými smernicami, poškodenie meradla mohol zistiť skôr, keďže, ako bolo preukázané v tomto konaní, poslednú kontrolu plynomeru pred zistením jeho poškodenia dňa 8.2.2011 realizoval už 18.1.2009, t.j. viac než dva roky po poslednej kontrole. Uvedený právny záver podľa neho posilňuje i ďalšia skutočnosť preukázaná v tomto konaní, a to, že žalovaná dňa 18.01.2010 reklamovala stav plynomeru k 31.12.2009 a teda konanie žalobcu, ktorý i napriek uvedenému nevykonával kontrolu plynomeru, vyhodnotil ako neobozretné a z uvedeného vyvodil, že týmto konaním žalobca ako poškodený v tomto spore zavinil minimálne zväčšenie rozsahu škody. Ustanovenia § 441 OZ o zavinení poškodeného možno pritom aplikovať aj vo vzťahu k ustanoveniu § 415 OZ o splnení prevenčnej povinnosti. Pretože žalobca konal v rozpore s tzv. generálnou prevenčnou povinnosťou a toto konanie bolo evidentne jednou z príčin vzniku (zväčšenia) škody na jeho strane, dospel k záveru, že je povinný v zmysle predmetných ustanovení znášať vzniknutú škodu pomerne. Ak by žalobca postupoval podľa prevádzkového poriadku a meradlo by skontroloval pri podozrení, že toto by mohlo byť poškodené (reklamácia žalovanej dňa 18.01.2010), neoprávnený odber mohol zistiť už v januári 2010, pričom v tomto prípade by škodu vzniknutú neoprávneným odberom plynu vyčíslil len do januára 2010 a nie do februára 2011. Pretože sa žalobca žiadnym spôsobom nevysporiadal s otázkou vlastného zavinenia na vzniku škody aj napriek tomu, že odvolací súd na uvedené jasne poukázal v zrušujúcom uznesení, súd prvej inštancie uviedol, že nemal inú možnosť ako žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Vyhodnotil, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno v otázke rozsahu škody, ktorú by bola povinná zaplatiť sama žalovaná a ktorú mal znášať on sám z dôvodu jeho spoluzavinenia s poukazom na § 415 OZ v spojení s ustanoveniami § 441 OZ.

24. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle zásady úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP.

25. Proti tomuto rozsudku v celosti podal riadne a včas odvolanie žalobca na základe odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP majúci za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Pripomenul, že súd prvej inštancie žalobu zamietol s odôvodnením, že žalobca mal porušiť všeobecnú prevenčnú povinnosť, keď nevykonal kontrolu meradla v rámci ročného intervalu tak, ako deklaruje prevádzkový poriadok žalobcu, pričom takéto konanie žalobcu malo byť evidentne jednou z príčin vzniku (zväčšenia) škody na strane žalobcu. Žalobca sa podľa súdu prvej inštancie nemal vysporiadať s otázkou vlastného zavinenia a to aj napriek skutočnosti, že odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení (pozn. 4Co/563/2014) na túto okolnosť poukazoval. Namietal, že vyššie uvedené právne posúdenie súdu prvej inštancie neobstojí. Uviedol, že sa s argumentáciou odvolacieho súdu, týkajúcou sa jeho možného zavinenia/spoluzavinenia v súvislosti s nevykonaním odpočtu raz ročne vysporiadal vo svojom prednese na pojednávaní konanom vo vyššie uvedenej veci dňa 11. apríla 2018, kde uviedol, že povinnosť vykonávať každoročne kontrolu meradiel žalobca nemá a takéto povinnosť nevyplýva pre žalobcu zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu. V tejto súvislosti poukázal na zápisnicu, prípadne audiozáznam z pojednávania. Žalobca predmetnú povinnosť, t.j. povinnosť vykonať kontrolu plynomera ani nemôže mať, nakoľko plynomery sa nachádzajú aj v nehnuteľnostiach odberateľov tak, že nie sú prístupné z verejného priestranstva a žalobca by takéto povinnosť ani objektívne plniť nemohol. Tiež namietal, že odvolací súd ako aj súd prvej inštancie považujú odpočet spotreby zemného plynu a kontrolu plynomera za pojmy obsahovo totožné, ktorý výklad však podľa neho nie je správny, keď odpočet predstavuje stanovenie množstva odobratého plynu odberateľom jedným, právnymi predpismi predpokladaným spôsobom. Stanovenie množstva odobratého plynu (t.j. zrealizovanie odpočtu) je pritom možné uskutočniť aj inak (pozn. viď. bod 4.7.5 a 4.8 Prevádzkového poriadku žalobcu), ako odpísaním stavu spotreby z počítadla plynomera, kontrola plynomera predstavuje vykonanie úkonov na odbernom mieste odberateľa, spočívajúcich v uskutočnení návštevy odberného miesta, fyzickej obhliadky plynomera a jeho prípadnej demontáže a predloženia na posúdenie metrologických vlastností. Dal do pozornosti, že v zmysle ustanovenia článku 13 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky platí, že povinnosti možno ukladať:

- a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,
- b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
- c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa neho zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu nevyplývala a nevyplýva povinnosť žalobcu raz za 12 mesiacov skontrolovať plynomer nainštalovaný na odbernom mieste žalovanej, či iného obdobného odberateľa zemného plynu. Prevádzkový poriadok, na ktorý poukazuje zrušovacie rozhodnutie odvolacieho súdu a ustanoveniami ktorého argumentuje aj súd prvej inštancie, teda nestanovuje žalobcovi povinnosť vykonať kontrolu meradla každých 12 mesiacov, ale len deklaruje skutočnosť kedy žalobca, ako prevádzkovateľ distribučnej siete, vykonáva odpočty spotreby zemného plynu. Navyše platí, že medzi žalobcom a žalovanou neexistuje zmluvný vzťah (pozn. tento má žalovaná so svojim dodávateľom plynu) a teda prevádzkový poriadok žalobcu ani nemôže byť súčasťou odvolacím súdom tvrdeného zmluvného vzťahu žalobcu so žalovanou. Nárok na náhradu škody uplatňovaný žalobcom voči žalovanej označil za nárok ex lege. Prevádzkový poriadok žalobcu označil za individuálny správny akt, rozhodnutie vydané Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, bližšie upravujúci podmienky žalobcom vykonávanej regulovanej činnosti, ktorou je distribúcia zemného plynu. Bol toho názoru, že jednotlivé ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj ustanovenia prevádzkového poriadku žalobcu je nevyhnutné vykladať vo vzájomnej súvislosti, pričom poukázal na nasledujúce ustanovenia prevádzkového poriadku žalobcu (pozn. bod 4.7.5 a bod 4.8), ako aj ustanovenie § 54 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, umožňujúce žalobcovi použiť typové diagramy dodávky v prípade, ak nemá k dispozícii údaje namerané určeným meradlom. Uviedol, že deklaratórne ustanovenie o vykonávaní odpočtov (ktoré žalobca môže vykonať viacerými spôsobmi) nerovná sa povinnosti žalobcu vykonať kontrolu meradla raz za 12 mesiacov. Zopakoval, že z ustanovení žiadneho zo všeobecne záväzných právnych predpisov mu nevyplýva povinnosť vykonať kontrolu každého z cca 1,5 milióna plynomerov nainštalovaných na odberných miestach odberateľov plynu, raz za 12 mesiacov. Takúto povinnosť žalobca ani mať nemôže, keďže:

1) plynomery sú na odberných miestach odberateľov umiestnené aj tak, že nebývajú prístupné z verejného priestranstva (napr. sú umiestnené v tzv. stúpačkách bytových domov, v pivniciach, plynomerniach a podobne) t.j. daná povinnosť by bola objektívne nesplniteľná a

2) neexistuje dôvod na vykonávanie kontroly plynomerov každých 12 mesiacov, keďže príslušná vyhláška vykonávajúca ustanovenia zákona o metrológii (pozn. v rozhodnom období vyhláška č. 210/2000 Z.z. o meradlách a metrologickej kontrole), stanovuje povinnosť overenia správnosti fungovania meradiel len v ňou určených lehotách, ktorá lehota pre meradlo a odberateľa kategórie, akým je žalovaná, predstavovala 15 rokov odo dňa posledného overenia meradla. Táto lehota by v prípade plynomera nainštalovaného u žalovanej uplynula až 31.12.2020, čo vyplýva z posudku na meradlo vypracovaného Slovenskou legálnou metrológiou, n.o., ktorého kópia je súčasťou spisu.

3) S fyzickým kontrolovaním plynomerov každých 12 mesiacov by boli (pozn. aj v prípade ak by toto bolo hypoteticky možné uskutočniť, t.j. všetky plynomery by boli prístupné z verejného priestranstva) spojené zbytočné náklady, ktoré by bezdôvodne museli znášať odberatelia plynu.

Pripomenul, že žalovaná dňa 18.1.2010 neoznámila žalobcovi ani svojmu dodávateľovi plynu poškodenie meradla alebo podozrenie na jeho poškodenie a rovnako nepožiadala o preskúšanie správnosti fungovania meradla. Žalovaná dňa 18.1.2010 nahlásila svojmu dodávateľovi samoodpočtom zistené množstvo spotrebovaného zemného plynu, iné ako množstvo plynu určené žalobcom, ktorá skutočnosť však nie je dôvodom na uskutočnenie kontroly meradla, keďže prevádzkový poriadok žalobcu samoodpočet pripúšťa a žalobca tak nemal žiadnu povinnosť uskutočniť u žalovanej v období od 18.1.2009 do 9.2.2011 fyzickú kontrolu meradla. Stav spotrebovaného množstva zemného plynu, nahlásený žalovanou dňa 18.1.2010 (pozn. 8 251 m³), nebol nižší ako stav spotreby zemného plynu zistený žalobcom pri odpočte k 18. januáru 2009 (pozn. 6 946 m³), čo by mohlo indikovať prípadnú manipuláciu s meradlom a potrebu vykonania kontroly odberného miesta. Keďže samoodpočet je v zmysle bodu 4.7.5 prevádzkového poriadku žalobcu jedným z možných spôsobov stanovenia množstva odobratého plynu odberateľom, nebola skutočnosť, že žalovaná, ako odberateľka zemného plynu, nahlásila iný stav spotrebovaného množstva plynu, dôvodom na vykonanie kontroly plynomera, ktorej povinnosť vykonania by v prípade samoodpočtu mala z akéhokoľvek všeobecne záväzného právneho predpisu žalobcovi vyplývať. Žalobca tak nemohol prípadný neoprávnený odber plynu zistiť už v januári 2010, ako uvádza súd prvej inštancie. Keďže žalobcovi povinnosť vykonať kontrolu meradla žalovanej raz za 12 mesiacov zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu nevyplývala a žalobca teda nemohol neoprávnený odber plynu zistiť v januári 2010, mal za to, že nemohlo nevykonanie takejto kontroly znamenať zavinenie vzniku škody žalovaným, ani porušenie všeobecnej preventívnej povinnosti. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 26 378,54 eur spolu s príslušenstvom - úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 26 378,54 eur od 30.06.2011 do zaplatenia a zároveň priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

26. Žalovaná v rámci svojej odvolacej repliky realizovanej prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 24.08.2018 žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako zákonný potvrdiť, majúc za to, že súd prvej inštancie vyhodnotil dôkazy i v spojení s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým bol predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie zrušený. Žiadala zohľadniť, že žalobca v zmysle intencií odvolacieho súdu nedoplnil svoje návrhy na doplnenie dokazovania, ani iné dôkazy. Uviedla, že ust. § 415 OZ upravuje všeobecnú preventívnu povinnosť každého počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Objektívnej zodpovednosti je možné sa zbaviť liberáciou za podmienok presne stanovených zákonom, napr. podľa ust. § 420a ods. 3 OZ sa zodpovednosti ten, kto ju spôsobil, zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného. Naopak, poškodenej strane nevznikne nárok na náhradu škody, ak nesplnenie povinností povinnej strany bolo spôsobené nedostatkom súčinnosti, na ktorú bola poškodená strana povinná. Tiež uviedla, že podľa OZ a vykonávacích predpisov je každý povinný si počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám. V tomto smere bol povinný žalobca, resp. iný na to poverený subjekt (v tomto prípade zmluvný subjekt) vykonávať pravidelne minimálne jedenkrát ročne odpočty meradla. Ako to píše i žalobca, odpočet mohol vykonávať viacerými spôsobmi. Teda ak odpočet vykonal tak, že nebol pozrieť na merač svojimi zodpovednými osobami, ani nemohol zistiť, kedy prišlo k poškodeniu meradla. Namietala, že ak žalobca zistil poškodenie po viacerých rokoch, nemôže to byť na škodu žalovanej, pretože žalobca nevykonal preto nič, aby nedochádzalo ku škode. Nemožno v rámci objektívnej zodpovednosti vyčkávať viacero rokov a následne potom uviesť, že škoda za 3 roky je taká, ako to vyčíslil žalobca. V prípade takejto výkladu zákona ako to vykonal žalobca by mohol v prípade

poškodenia merača účelne a úmyselne vyčkať ďalšie dva roky po tom, ako zistil poškodenie a tak získať niekoľkonásobný prospech. Uvedené vyvodila predovšetkým z toho, koľko platil jej bývalý manžel pred poškodením a koľko je predmetná žaloba voči žalovanej.

27. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec podľa § 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP a § 381 CSP bez pojednávania s poukazom na ust. § 385 ods. 1 CSP a postupom podľa § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie nie je dôvodné, keď súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom z hľadiska skutočností potrebných pre rozhodnutie vo veci, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a svoje skutkové a právne závery v napadnutom rozsudku aj náležite odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, preto sa odvolací súd s jeho právnymi závermi pokiaľ ide o nesplnenie prevenčnej povinnosti a neunesení dôkazného bremena pokiaľ ide o mieru jeho spoluzavinenia na rozsahu jeho škody stotožňuje a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP), pričom v odvolaní žalobcom uvádzané argumenty nie sú spôsobilé prívodiť iný než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver o nedôvodnosti žalobou uplatneného nároku na náhradu škody žalobcu.

28. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

29. V zrušujúcom uznesení zo dňa zo dňa 29.09.2017 č. k. 4Co 563/2014-89 odvolací súd uložil súdu prvej inštancie povinnosť v ďalšom konaní doplniť dokazovanie ohľadom vzniku škody žalobcovi spôsobenej neoprávneným odberom plynu žalovanou, rovnako ohľadom existencie alebo neexistencie jeho povinnosti vykonávať odpočet plynu so zameraním sa na interval plnenia tejto povinnosti v rozhodnom období, doplniť dokazovanie ohľadom splnenia si tejto povinnosti žalobcom a vyhodnotiť argument žalovanej, či prípadné zanedbanie tejto povinnosti malo alebo nemalo vplyv na dôvodnosť podanej žaloby v celom rozsahu.

30. Súd prvej inštancie preto procesne správne postupoval, ak po zrušení jeho pôvodného vo veci vydaného rozsudku zameral hodnotenie vykonaného dokazovania a jeho právne posúdenie na zistenie, či vznikla žalobcovi škoda, keď dospel k správne právnemu záveru, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo nesporne preukázané, že bolo v danom prípade porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nakoľko žalovaná hodnovernosť znaleckého posudku Slovenskej legálnej metrológie, no.o. uvedenú skutočnosť preukazujúceho žiadnym spôsobom nespochybnila, pričom ak popri tejto skutočnosti došlo aj k nespornému preukázaniu odberu plynu prostredníctvom takéhoto meradla žalovanou, ide o neoprávnený odber podľa § 59 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike a žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete v zmysle § 2 písm. c) bod 16 Zákona o energetike vznikla škoda. Škoda ako zmenšenie majetku žalobcu vyplýva z číselníka meradla, avšak vzhľadom na porušenie plomby na meradle nemožno údaj na ňom použiť na zistenie výšky škody žalobcu, z ktorého dôvodu je spôsob výpočtu škody žalobcu určený ustanovením § 59 ods. 3 Zákona o energetike v spojení s jeho vykonávacou vyhláškou. Správne sa však súd prvej inštancie zaoberal procesnou obranou žalovanej, že zanedbaním povinnosti žalobcu vykonať odpočet plynu raz ročne zapríčinil žalobca zväčšenie škody spôsobenej neoprávneným odberom. Vychádzal z prevádzkového poriadku žalobcu, podľa ktorého bodu 4.7.4. písm. a) prevádzkovateľ distribučnej siete uskutočňuje odpočet nameraných údajov v odberných miestach najmenej raz za každých 12 mesiacov. Súd prvej inštancie zaujal právny názor, že ide o všeobecnú prevenčnú povinnosť žalobcu v zmysle § 415 OZ, ktorú mal žalobca porušiť nevykonaním kontroly meradla v rámci ročného intervalu deklarovaného prevádzkovým poriadkom. Uvedené malo podľa názoru súdu prvej inštancie za následok minimálne zvýšenie rozsahu škody, nakoľko pre prípad postupu žalobcu s jeho internými predpismi by došlo k zisteniu škody skôr, keď vychádzal zo zistenia, že posledná kontrola plynomera pred zistením poškodenia dňa 08.02.2011 bola vykonaná žalobcom dňa 18.01.2009, hoci žalovaná reklamovala stav plynomeru ku dňu 31.12.2009 dňa 18.01.2010. Konanie žalobcu, ktorý po reklamácií plynomeru žalovanou nevykonal kontrolu plynomeru, vyhodnotil súd prvej inštancie ako neobozretné a vyvodil z neho zavinenie minimálne zväčšenia rozsahu škody samotným žalobcom. Vzhľadom na konanie žalobcu v rozpore s generálnou prevenčnou povinnosťou, ktoré právne posúdil ako jednu z príčin vzniku škody na jeho strane alebo jej zväčšenia, dospel k záveru, že je ju povinný pomerne znášať. Uviedol, že ak by žalobca postupoval podľa svojho prevádzkového poriadku a po reklamácií žalovanou dňa 18.01.2010 by skontroloval meradlo pri podozrení na jeho poškodenie, mohol zistiť neoprávnený odber. O nedôvodnosti žaloby v celosti rozhodol s poukazom na to, že žalobca

sa s mierou svojho spoluzavinenia žiadnym spôsobom nevysporiadal napriek doručeniu zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu a teda po oboznámení sa s jeho právnym názorom a s jeho intenciami.

31. Žalobca sa vo svojom odvolaní bránil použitím argumentácie, že súdmi oboch inštancií došlo k nesprávnemu stotožneniu pojmov odpočet spotreby zemného plynu a kontrola plynomera a tým k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Dôvodil, že povinnosť každoročnej kontroly meradiel mu nevyplýva zo žiadneho všeobecného ani interného právneho predpisu. Uviedol, že odpočet predstavuje stanovenie množstva odobratého plynu odberateľom jedným právnymi predpismi predpokladaným spôsobom, keď stanovenie množstva odobratého plynu je možné zistiť podľa jeho prevádzkového poriadku aj odpísaním stavu spotreby z počítadla plynomera. Kontrola plynomera pritom predstavuje vykonanie úkonov na odbernom mieste odberateľa spočívajúcich v uskutočnení návštev odberného miesta, fyzickej obhliadky plynomera a jeho prípadnej demontáže a predloženia na posúdenie metrologických vlastností.

32. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, ktorou zistený skutkový stav subsumuje pod skutkové podstaty určitých právnych noriem hmotnoprávneho charakteru, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd skutkový stav subsumuje pod nesprávnu normu, alebo ak správne aplikovanú právnú normu súd nesprávne interpretuje.

33. Podľa čl.4.7.3. písm. b) prevádzkového poriadku žalobcu odberateľ plynu je povinný umožniť PDS na jeho žiadosť prístup k určenému meradlu, predovšetkým na účely odpočtu meradla. Podľa čl. 4.7.4. písm. a) uvedeného prevádzkového poriadku PDS uskutočňuje odpočet nameraných údajov v odberných miestach najmenej raz za každých 12 mesiacov. Podľa čl. 4.7.5 prevádzkového poriadku ak PDS nemá k dispozícii údaje namerané určeným meradlom, má právo stanoviť množstvo plynu spôsobom podľa čl. 4.8., alebo použiť údaje, ktoré budú získané na základe požiadania koncových odberateľov plynu o predloženie nameraných údajov (samoodpočet). Podľa čl. 4.8.1. písm. a) prevádzkového poriadku PDS je oprávnený použiť typové diagramy na účely, ak nemá k dispozícii údaje namerané určeným meradlom. Podľa § 415 OZ každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

34. Princípom prevenčnej povinnosti vymedzenej v citovanom ustanovení OZ je, že ak neboli porušené konkrétne povinnosti vymedzené v konkrétnych ustanoveniach právnych predpisov, avšak určitým konaním alebo nekonaním sa zasiahlo do chránených predmetov uvedených v § 415 OZ a spôsobila sa ním škoda na týchto predmetoch, je potrebné zistiť, či ten, kto takto zasahoval (konal alebo aj nekonal) si počínal alebo nepočínal tak, aby nedošlo ku škode. Práve porušenie preventívnej povinnosti podľa § 415 OZ sa stáva dôvodom vzniku zodpovednosti za škodu v prípade, ak nebolo preukázané porušenie konkrétnej povinnosti podľa určitého konkrétneho ustanovenia akejkoľvek právnej normy.

35. Prevádzkový poriadok žalobcu deklarujúci vykonávanie odpočtu stavu plynomera najmenej raz za rok stanovuje v prvom rade odpočet prístupom PDS k určenému meradlu (čl. 4.7.3.písm. b/), samoodpočet je len jedným z možných spôsobov stanovenia množstva plynu v prípade, ak PDS nemá k dispozícii údaje namerané meradlom (čl. 4.7.5.). Z uvedeného odvolací súd v zhode s právnym posúdením súdu prvej inštancie vyvodil, že žalobca porušil prevenčnú povinnosť predísť hroziacemu zväčšeniu jeho škody a nepočínal si starostlivo, keď po reklamácií žalovanej v priebehu rozhodného obdobia nepristúpil k odpočtu stavu plynomera sám. Jeho nekonaním uvedeným spôsobom tak došlo k vzniku zodpovednostného vzťahu napriek tomu, že sa porušenia konkrétnej právnymi predpismi uloženej povinnosti nedopustil a jeho odvolacie námietky v tomto smere vyhodnotil odvolací súd za neopodstatnené. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vykazuje znaky spravodlivosti, keď i podľa slovenskej ústavnej judikatúry orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti (z Nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 155/2017 z 31.08.2017). Odvolací súd sa stotožnil i s právnym záverom súdu prvej inštancie, že napriek vedomosti žalobcu o intenciách odvolacieho súdu ohľadom jeho spoluzavinenia mieru spoluzavinenia žalovanej na rozsahu škody netvrdil a teda ani nepreukázal, z ktorého dôvodu nebolo možné vyhodnotiť jeho žalobu za dôvodnú v celosti.

36. Na základe uvedeného preto vyhodnotil odvolací súd odvolacie námietky žalobcu za nedôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle zásady úspešnosti v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na plný úspech žalovanej v odvolacom konaní.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolaciemu súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).